

ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ У СВІТІ ПРОЕКТУ БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ НА 2019 РІК

В умовах посилення конкуренції на світових ринках соціально-економічний розвиток України неможливо розглянути без необхідності активного освоєння та впровадження інновацій. Система державного управління інноваційно-інвестиційного розвитку України передбачає формування ефективної державної політики, оптимізацію нормативного забезпечення та створення інституційної системи як процесу якісних змін стану країни. В умовах постіндустріальної стадії розвитку інвестиції мають нести не тільки матеріально-речове, а й інтелектуальне та інноваційне навантаження, тобто всі інвестиції мають бути інноваційно орієнтованими. Тому дослідження проблем поєднання інвестицій та інновацій становить неабиякий науковий інтерес і лише інноваційний механізм, поєднаний з ефективною інституційною організацією дозволить нам створити високу конкурентоспроможність вітчизняної продукції. На жаль, Україна, за оцінками «WORLD ECONOMIC FORUM», в глобальному докладі конкурентоспроможності країн світу зі 138 країн-учасниць рейтингу займає лише 85 місце [3, с. 27].

Голова Уряду України В. Гройсман у Проекті державного бюджету на 2019 р. відзначив, що «...подальший економічний розвиток розширює фінансування пріоритетних економічних програм – будівництво доріг, підтримки АПК, фінансування регіональних інфраструктурних проектів, підтримку інновацій та створення ділового середовища і відповідних умов для залучення інвестицій, забезпечення конкурентоспроможності українського виробника. Цього року уже профінансовано 2390 проектів в ОТГ завдяки державній субвенції, 5,8 млрд. грн. виділено на фінансування більше 800 об'єктів інфраструктури в регіонах та інше» [1, с. 1].

На конференції з цифрової економіки Прем'єр-Міністр України заявив про те, що Україна може стати лідером по впровадженню інновацій, що

дозволить країні досягти 5% + щорічного приросту ВВП – це той рівень росту, при якому досягаються, як свідчить практика країн світу, реально відчутні економічні зміни. Але за даними Державної служби статистики, у другому кварталі 2018 р. зростання ВВП становить 3,6%. На 2019 р. експерти передбачають зростання ВВП щонайменше на 3% [1, с. 1]. Отже очевидним фактом стає необхідність підвищення фінансування інноваційно-інвестиційної діяльності і в першу чергу – з державного бюджету, яке на сьогоднішній день являється незначним. Так, у 2016 р. на фінансування інноваційної діяльності було виділено лише 179 млн. грн., що складає 0,022% від ВВП України [2]. В той же час в усіх розвинутих країнах використання державного бюджету виступає головним фінансовим інструментом державної науково-технічної політики, за рахунок якого забезпечується від 20 до 40 процентів фінансування: у Франції – 40%, у Німеччині – 35%, у США – 35%, в Японії – 20% [2].

За міжнародним масштабом українська економіка теж займає незначне місце. Доля її ВВП у світовому ВВП останні 10 років становить 0,2–0,1% і це при умові, що за розміром території Україна являється найбільшою країною Європи, а частка високотехнологічної продукції в експорт вітчизняного виробництва не перевищувала 5% (в країнах ЄС цей показник склав 17%) [3, с. 30].

Одночасно слід відзначити, що за більшістю провідних позицій Україна зосереджена в посередницькій та сировинних сферах діяльності, що призводить до отримання готової продукції з низькою доданою вартістю. Як і раніше у структурі капітальних інвестицій привалюють інвестиції в матеріальні активи, а питома вага інвестицій у нематеріальні активи низька, тобто навіть ті підприємства, що здійснюють інноваційну діяльність, надають перевагу придбанню готових проектів, а не розробленню власних.

Доля підприємств, які запроваджують інновації, складає 16,6% від загального обсягу промислових підприємств. У той же час доля інноваційної продукції в загальному обсязі реалізованої промислової продукції усього 1,4% [2].

Важливим напрямком активізації інноваційної діяльності виступає взаємозв'язок між наукою, бізнесом та державою, але аналіз свідчить, що понад 90% обсягу капітальних інвестицій спрямовується не в освіту, науково-технічні розробки, програмне забезпечення, патентування, а в матеріальні активи. В освіту в Україні вкладається інвестицій 0,56% ВВП [4, с. 34].

Проектом державного бюджету України на 2019 р. запроваджується також масштабна підтримка підприємств малого і середнього бізнесу. Так, наприклад, у 2019 р. в Україні буде створений фонд гарантування кредитів, знижуючий вартість позик. Зарубіжний досвід свідчить про широке ви-

користання податкових інструментів активізації інноваційної діяльності і створення інноваційних фондів спеціального призначення, оподаткування прибутку за зниженими ставками, звільнення підприємств малого і середнього бізнесу від податків на прибуток, отриманий від реалізації інноваційних проектів на декілька років, а також використання екстра концесії (фінансування із своєї податкової бази понад 100% своїх інноваційних витрат) і податкового кредиту (фінансування певного відсотку своїх інноваційних витрат із податкових зобов'язань). Так, у Великобританії податкова ставка на прибуток малих і середніх фірм складає 29%, венчурних фірм – 25% (при стандартній ставці в 35%). У США не підлягає оподаткуванню юридична форма ризикового капіталу, у Франції – звільнені від оподаткування венчурні проекти та інше [5, с. 41].

Отже, послідовне перенесення досвіду зарубіжних країн, на погляд автора, може сприяти «великим зрушенням» в економіці України. Цьому в значній мірі буде сприяти і перехід Урядом України на трирічне планування, що конкретизує орієнтири для бізнесу та інвесторів.

Література:

1. Гройсман В. Новий бюджет буде бюджетом розбудови України / В. Гройсман // Урядовий кур'єр. – жовтень 2018. – С. 1-2.
2. Шутенко В. Инновационная экономика в Украине: миссия невыполнима? / В. Шутенко [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://economistua.com/innovatsionnaya-ekonomika-v-ukraine-missiya-nevypolnima>. – Название с экрана.
3. Редзюк Є.В. Глобальний інноваційно-інвестиційний розвиток і місце України в цьому процесі / Є.В. Редзюк // Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку. – 2017. – № 11. – С. 27-35.
4. Білик В.В. Інноваційно-інвестиційний розвиток України / В.В. Білик // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. – 2016. – Випуск 6-1(06). – С. 32-36.
5. Жнакіна Є.Г. Вплив тіньового сектору економіки на інноваційно-інвестиційний розвиток країни в контексті євроінтеграційних процесів / Є.Г. Жнакіна // Економіка і суспільство. – 2017. – № 8. – С. 39-42.